

Frågor och svar om Göteborgs stadslinbana

Detta dokument innehåller många frågor och svar. Öppna ”bokmärken” så kan du se alla frågorna på en gång.

Snabba fakta:

- **Driftstart:** 2021 (förutsatt att bl.a. investeringsbeslut fattas, väntas 2019)
- **Planerad sträckning:** Järntorget–Lindholmen–Västra Ramberget–Wieselgrensplatsen.
- **Längd:** Cirka 3000 m.
- **Höjd:** Gondolerna beräknas gå 50-100 meter upp i luften, med cirka 40-115 meter höga torn.
- **Antal gondoler:** 46
- **Kapacitet:** Ca 2 000 resenärer per riktning och timme (som en spårvagnslinje i femminuterstrafik).
- **Turtäthet:** Kabinerna beräknas kunna avgå med 45 sekunders mellanrum.
- **Restid mellan ändhållplatser:** Cirka 12 minuter.
- **Hastighet:** Cirka 20 km/h.
- **Teknisk livslängd:** Cirka 30-50 år. (Byggnader cirka 100-120 år.)
- **Investeringskostnad:** Cirka 1,1 miljard kronor.
- **Drift- och underhållskostnad:** 30-50 miljoner kronor per år.
- **Mer information:** www.stadsutveckling.goteborg.se/stadslinbana/

Är det beslutat att det blir en stadslinbana?

Nej, investeringsbeslut, d.v.s. det slutgiltiga beslutet om en linbana ska byggas, beräknas fattas av kommunfullmäktige under 2019. Fram till dess pågår planeringsarbete som ska ligga till grund för beslutet (t.ex. planering för stationer, teknik, hur kabinerna ska se ut, riskanalyser, finansiering etc.).

Varifrån kommer idén om en stadslinbana i Göteborg?

Det hela började med en stor medborgardialog kring Göteborgs 400-årsjubileum som firas år 2021. Det kom in mängder av förslag kring hur göteborgarna vill att staden ska se ut och fungera i framtiden. Flera förslag handlade om en linbana över älven.

Varför vill Göteborg bygga en stadslinbana?

2035 beräknas storstadsområdet Göteborg, Mölndal och Partille ha fler än 800 000 invånare och närmare 400 000 arbetsplatser, vilket innebär att kollektivtrafiken måste utvecklas och byggas ut. Linbanor finns med i ”Målbild Koll2035 – Kollektivtrafikprogram för stomnätet i Göteborg, Mölndal och Partille”, som tagits fram i dialog med allmänhet, organisationer, näringsliv och kommuner. Linbanor är idealiska för att överbrygga älvar, trafikleder och andra typer av barriärer. De är separerade från övrig trafik, driftssäkra och har relativt låga driftskostnader. Den linbana som nu planeras mellan Järntorget och Wieselgrensplatsen kan avlasta centrala bytespunkter som Brunnsparcken och skapar en ny tvärlänk i kollektivtrafiken.

Vad händer just nu i arbetet med linbanan?

Det arbetas med finansieringen, bland annat tilldelades linbanan under 2017 medel från EU och Sverigeförhandlingen (Sverigeförhandlingen är storstadskommunernas samtal med Staten om pengar för att investera i infrastruktur och bostäder). Projektet ska söka ytterligare finansiering genom stadsmiljöavtal och ytterligare EU-bidrag.

Göteborgs Stad och Västtrafik arbetar sedan 2016 med en genomförandestudie, som ska ligga till grund för Kommunfullmäktiges slutgiltiga investeringsbeslut. Västtrafik utreder bl. a hur stationerna ska utformas. Göteborgs Stad arbetar intensivt med planeringen av stationernas och linbanetornens placering, samt de lösningar som behöver göras runt stationerna för att få till bra bytesmöjligheter i kollektivtrafiken. Det gäller sex detaljplaner och ett stort antal ändringsplaner.

Upphandlingen gällande projektentreprenör är klar men har överklagats, nu inväntas Förvaltningsrättens dom i ärendet.

Det pågår en designtävling om utformningen av linbanans stationer och torn, vinnaren offentliggörs 8 februari 2018.

Frågor och svar för tilldelningsbeslut, entreprenör linbanan

- 5 december, 2017
- [Stadslinbana](#)

Frågor och svar för överklagan tilldelningsbeslut, entreprenör linbanan

Den icke tilldelade entreprenören har överklagat, vad innebär det?

Projektet får inte skriva kontrakt med tilldelad entreprenör förrän förvaltningsrätten fattat beslut i ärendet.

Vad händer nu?

Skriftväxling mellan parterna i förvaltningsrätten.

Blir det fördröjningar i projektet?

En process i förvaltningsrätten tar ungefär ett par månader. Överklagande part kan även ansöka om prövningstillstånd i högre instans (Kammarrätten) om man förlorar i första instans. Om prövningstillstånd beviljas kommer processen att ta ytterligare ett antal månader.

Frågor och svar för tilldelningsbeslut den 5 december 2017, entreprenör linbanan

Vad avser upphandlingen?

Upphandlingen avser förberedande utrednings-, projekterings- och kalkylarbete (kallat Fas 1) med option på fortsatt detaljprojektering och byggnation av linbanan (kallat Fas 2).

Upplägget i Fas 1 är till för att säkerställa genomförbarheten och komma fram till en rikt kostnad för att projektera och bygga anläggningen. Riktkostnaden kommer sedan att fungera som avtalsunderlag i Fas 2 och som underlag för investeringsbeslutet i Kommunfullmäktige och Regionfullmäktige.

Fas 2 beställs under förutsättning att Kommunfullmäktige och Regionfullmäktige fattar investeringsbeslut och alla andra nödvändiga tillstånd erhålls.

Vem blir entreprenör i projekt linbanan?

NCC Sverige AB med anlitate underleverantörer, bland annat den italienska linbaneleverantören Leitner Ropeways.

Kan upphandlingen överklagas?

Ja, andra anbudsgivare kan ansöka om överprövning hos förvaltningsrätten inom 10 kalenderdagar, till och med den 15 december.

På vilka kriterier valde vi entreprenören?

Vår anbudsfråga och vår utvärdering har fokuserat på att hitta den entreprenör som vi bedömer har bäst förmåga till att samverka i projektet och kapacitet att bygga ett trekablig linbana för kollektivtrafikändamål här i Göteborg.

Vilka var de kvalitetsparametrar ni ställt upp?

1. Kvalitet i utförande – Skicklighet inom samverkan
2. Kvalitet i utförande – Genomförande av Fas 1 och 2
3. Entreprenörarvode

Här ser du också några av de tekniska grundkrav som fanns i anbudsförfrågan

Krav på teknisk förmåga och kapacitet.

Anbudsgivaren ska ha erforderliga kompetenser för och erfarenheter av komplicerade entreprenadarbeten av liknande typ som upphandlingen avser.

Härvid ska anbudsgivaren uppvisa referenser från:

- Minst en anläggningsentreprenad under de senaste fem åren med kontraktssumman överstigande 800 miljoner svenska kronor.
- Minst en anläggningsentreprenad under de senaste fem åren omfattande avancerade konstruktions- och grundläggningsarbeten med kontraktssumman överstigande 100 miljoner svenska kronor.
- Minst en entreprenad avseende byggnation av trekablig linbana.
- Minst en anläggningsentreprenad i storstadsmiljö¹ under de senaste fem åren, som krävt hänsynstagande till en komplex trafiksituation, med kontraktssumman överstigande 100 miljoner svenska kronor.
- Minst två projekt i egenskap av generalentreprenör under de senaste fem åren, som genomförts i partnerskap eller liknande form av långtgående samverkan mellan beställare och entreprenör.

¹ Med storstadsmiljö avses tätort med minst 200 000 invånare (enligt SKL:s definition).

Hur många anbud fick vi in?

Två stycken.

Hur stor skillnad var det på anbuden?

Vi valde det mest fördelaktiga anbudet vid en sammanvägning av ett antal kvalitetsparametrar och entreprenörarvodet. Anbuden utvärderades mot det krav vi ställt i förfrågningsunderlaget. Vi har inte jämfört anbuden sinsemellan.

Vad innebär anbudet i pengar?

Utgångspunkten för upphandlingen har varit att linbanan inte ska kosta mer än 1100 miljoner kronor (prinsnivå januari 2016). I Fas 1 ersätts entreprenören för sina verifierade självkostnader med ett procentuellt påslag (det entreprenörsarvode som offererats i lämnat anbud).

Projektering och byggnation i Fas 2 ersätts på samma sätt men innan investeringsbeslut kan tas och innan arbetena kan påbörjas ska ett riktpreis ha överenskommit. Riktpreiset baseras på de underlag och förutsättningar som arbetats fram under Fas 1.

Var kommer entreprenören att befinna sig under sitt engagemang i projekt Linbanan?

Sverige

Blir det språkförbistring?

Kontraktsspråket är svenska.

Hur har beslutsgången varit fram till nu?

19 maj 2017	Upphandlingen annonseras
31 oktober	Sista anbudsdag
2 november	Anbudsöppning
5 december	Tilldelning

15 dec   Överklagansperioden är slut
18 december   Tidigaste dag för att skriva kontrakt

Vad händer i projektet just nu? (december 2017)

- Detaljplanearbete pågår och inlämning av samrådsunderlag till stadsbyggnadskontoret sker. Projektet stöttar Stadsbyggnadskontoret i deras fortsatta arbete att ta fram samrådshandlingar.
- Dokumentering och sammanställning av hittills genomfört arbete samt förberedelser inför leverantörens intåg i projekt.
- Fortsatta utredningar och arbeten för att färdigställa GFS: en
- Samverkan med berörda parter.
- Arkitekttävlingen pågår, vinnare utses den 8 februari 2018

Om det inte fattas något investeringsbeslut att bygga linbanan, vad händer då?

Det kontrakt vi avser att teckna omfattar arbeten som sker innan vi har ett investeringsbeslut. Om det efter genomförandestudien inte fattas något beslut om investering eller om vi inte får alla erforderliga tillstånd för att bygga linbanan, så kommer vi att avstå från att utlösa optionen i Fas 2. Projektet kommer då att avvecklas både hos oss och hos entreprenören.

Vad är en genomförandestudie?

Genomförandestudien, förkortas GFS, är en normal del av stadens byggprocess. Den görs efter en åtgärdsvalsstudie men före investeringsbeslut, projektering och byggnation. Genomförandestudien för linbanan har att följa de tolv planeringsinriktningar som trafiknämnden, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige fastslog sommaren 2016.

Trafikkontoret har uppdraget att göra genomförandestudien. Vi tar hjälp av många, däribland entreprenören. Genomförandestudien är en utredning som ska säkerställa att det går att genomföra projektet. Projektets omfattning och innehåll slås fast liksom kostnaden för att genomföra projektet samt vilken tid som det tar att bygga. De tillstånd som behövs för att anlägga linbanan söks.

Om Kommunfullmäktige och Regionfullmäktige fattar ett investeringsbeslut så kommer genomförandestudien att utgöra ett underlag för fortsatt projektering och byggnation.

Vad kostar det att göra den aktuella genomförandestudien?

Trafikkontoret har påbörjade genomförandestudien för linbanan i februari 2016 och beräknar vara färdiga under våren 2019. Exakt vad genomförandestudien kommer att kosta kan vi i dagsläget inte svara på, men en grov bedömning är cirka 150 miljoner kronor. Det vi nu avser att teckna kontrakt om kommer att bidra till genomförandestudien (som redan pågår) kommer att tillföra mer kunskap som projektet behöver för att bygga linbana i urban miljö.

Vad kommer linbanan att kosta?

Trafikkontoret genomför planeringen utifrån att linbanan inte ska kosta mer än 1100 miljoner kronor (prisnivå januari 2016) att bygga.

Kostnaden härstammar från den åtgärdsvalsstudie som färdigställdes årsskiftet 2015/16 och ska arbetas igenom mer detaljerat i den pågående genomförandestudien innan ett investeringsbeslut kan fattas. Kostnader för marklösen ingår inte i kostnadsbedömningen, inte heller annan gestaltning av stationer och torn än vad som anses som standard i linbanesammanhang.

Vem betalar för linbanan?

Kostnaden för att planera och eventuellt bygga linbanan delas mellan Göteborgs Stad, Västra Götalandsregionen, Staten och EU. Fördelningen mellan oss är inte helt klar ännu.

När blir den klar?

Vi planerar för att öppna linbanan för trafik under 2021.

När kommer beslutet om att bygga Linbanan?

Trafikkontoret siktar på att kunna få fram ett beslutsunderlag för Kommunfullmäktige och Regionfullmäktige, så att de har möjlighet att fatta ett investeringsbeslut för linbanan i juni 2019.

Ni kommer snart att utse en vinnare i stadens arkitekttävling. Hur kommer vinnaren att arbeta ihop med nu tilldelad entreprenör?

Entreprenören ska så långt som möjligt utgå ifrån det gestaltningskoncept som vinner tävlingen. Trafikkontoret har möjlighet att använda vinnaren som sin rådgivare i gestaltningsfrågor, exempelvis om anläggningen behöver anpassas utifrån krav i detaljplanearbetet eller om entreprenören ser fördelar med vissa tekniska anpassningar.

Hur kommer linbanan att se ut?

Vinnaren i designtävlingen för utformningen av linbanan offentliggjordes 8 februari 2018. Vann gjorde bidraget New Beacons av UNStudio och Kjellgren Kaminsky Architecture. Förslaget är inte en färdig bild av hur linbanan kommer att se ut, men det är den designen som man utgår ifrån i det fortsatta arbetet. Det vinnande arkitektteamet kommer att anlitas för att utveckla förslaget till ett gestaltningsprogram, ingå i projektets designråd samt vara rådgivare för design- och utformningsfrågor under detaljprojekteringsfasen.

Mer information och bilder på det vinnande bidraget finns [här](#).

FAQ om tävlingen finns [här](#).

Kan jag vara med och påverka arbetet med linbanan?

Vi som arbetar med linbanan vill gärna höra göteborgarnas synpunkter kring den kommande linbanan – på så sätt får vi viktig information om vad vi behöver utreda och lösa. Du kan kontakta oss via forlivochrorelse.se/linbana (det finns ett kontaktformulär under Frågor och Svar) eller på linbanor@trafikkontoret.goteborg.se

Detaljplanerna för de tre linbanestationerna och bankorridoren på Hisingen kommer du att kunna läsa och lämna synpunkter på under våren 2018.

Vad kommer det kosta att bygga Göteborgs stadslinbanan?

Kommunfullmäktige fattade i juni 2016 beslut om planeringsinriktning för linbana med en uppskattad investeringskostnad på 1,1 miljard. I det utredningsarbete som Trafikkontoret håller på med just nu görs detaljerade beräkningar. När investeringsbeslutet ska fattas under 2019 vet vi mer exakt vad det kommer att kosta.

Via Sverigeförhandlingen är en överenskommelse gjord att staten kommer att bidra till investeringen. Göteborgs Stad söker även bidrag från EU och linbanan har fått cirka 28 miljoner kr i Elena-bidrag*.

* ELENA är ett EU-initiativ som ger ekonomiskt stöd till investeringar och projekt som rör bl.a. energieffektivitet, förnybar energi och hållbara transporter.

Är linbanan miljövänlig?

Ja, linbana är ett miljövänligt transportmedel med en liten miljöpåverkan och kan komma att bidra till minskade utsläpp av koldioxid, partiklar och kväveoxid. Dessutom är det ett tystare transportmedel jämfört med andra kollektivtrafikslag. Linbanan bedöms ha en mycket liten påverkan på fåglar, fladdermöss och fiskar. Den största miljöpåverkan kommer att ske under byggtiden. Transporter av byggmaterial och anläggningsarbetet kan komma att innebära ökad buller och utsläpp av luftföroreningar under anläggningstiden.

Kommer linbanan att störa båttrafiken över älven?

Nej, det är inga som helst problem för sjöfarten på älven. Linbanan går klart över segelbar höjd.

Kommer ni ta bort Älvsnabben nu? Varför sätter ni inte bara in fler båtar?

Älvfärjorna kommer att finnas kvar och kan dessutom inte ersätta linbanans sträckning, som går hela vägen till Wieselgrensplatsen.

Hur påverkas boende i områden där linbanan passerar?

Linbanekabinerna kommer att gå på hög höjd, ca 50-100 meter, så i de allra flesta fall kommer det inte bli några problem med insyn. Linbanan är ett tyst transportslag och drivs av elmotorer som endast finns på en station.

Vad kommer det kosta att åka med linbanan?

Linbanan kommer att ingå i kollektivtrafiken och du reser med samma Västtrafikbiljett som på stadens bussar, spårvagnar, tåg och båtar.

Kommer gondolen att stanna vid varje station, eller bara sakta in?

Vi planerar för att gondolerna ska stanna 2 x 20 sek för av- respektive påstigning. En gondol var 45:e sekund gör att det blir ett jämnt flöde.

Hur lång tid tar det från Järntorget till Wieselgrensplatsen?

Totalt tar resan från Järntorget till Wieselgrensplatsen ca 12 minuter:

Järntorget-Lindholmen ca 4,5 minuter

Lindholmen-Västra Ramberget ca 3,5 min

Västra Ramberget-Wieselgrensplatsen ca 3,5 min

Hur många passagerare klarar linbanan?

Linbanan ska klara 2 000 resenärer per riktning och timme, vilket motsvarar en spårvagnslinje i femminuterstrafik. Varje gondol rymmer ca 26 passagerare.

Får man ta med husdjur?

Troligtvis kommer man kunna ta med djur i vissa gondoler. Vi arbetar på att hitta en bra lösning för både allergiker och djurägare.

Kan man ta med cykel/rullstol/barnvagn?

Vi planerar för att man ska kunna ta med såväl rullstolar, cyklar och barnvagnar i gondolorna. Det ska vara god tillgänglighet för alla. Ibland kanske det inte finns plats, men då är det bara 45 sekunder till nästa gondol.

Är det säkert att åka linbana?

Tekniken som används för att bygga linbana är beprövad och systemet är tryggt, pålitligt och vädertåligt, då liknande system används bland annat i Alperna, kända linbanor finns även i London och Barcelona. Transport i linbanor är tre gånger säkrare än tåg, spårvagn eller buss och 50 gånger säkrare än bil*. Vi planerar för ett så kallat trekabligt system, som balanserar kabinen och ökar dess stabilitet när det blåser.

Läs gärna mer i vår rapport [Åtgärdsvalsstudie: Linbana över älven till 2021](#).

* Källa: Cable Car Confidential – the essential guide to cable cars, urban gondolas, & cable propelled transit. Creative Projects Inc 2013.

Hur är det med tryggheten ombord och på stationerna?

Västtrafik arbetar med linbanans säkerhet på samma sätt som med säkerheten i dagens kollektivtrafik. Det kommer att finnas övervakningskameror och kommunikationsradio till/från kabinerna. Vi planerar även att ha bemannade stationer, så att det alltid finns personal på plats. I och med att kabinerna går så ofta som var 45:e sekund så är det inget problem att vänta till nästa om man vill välja sitt resällskap.

Erfarenheter från linbanor i Europa visar att trygghetsfrågan inte brukar vara något problem, det är sällsynt med incidenter.

Om det blåser, stänger ni linbanan då?

Vi kommer att stänga linbanan innan alltför starka vindar drar in över området. Linbanan ska kunna vara i drift upp till att det blåser storm (ca 27 m/s). Ungefär vid samma vindstyrka stängs busstrafiken över Älvsborgsbron. Det händer bara ett fåtal gånger per år.

Detsamma gäller även för åskoväder, då det utifrån den kunskap som finns idag inte är lämpligt att ha linbanesystemet i drift när det åskar. Ett åsknedslag kan leda till driftsstopp på grund av elavbrott.

Stationer

De fyra linbanestationerna (samt placeringen av linbanetorn) innefattas i sex olika detaljplaner. Detaljplanen för Masthugget – Järnvågsgatan (som innefattar linbanestationen vid Järntorget) väntas kunna antas i Kommunfullmäktige våren 2018. De tre övriga stationeras placering utreds just nu och förslagen väntas kunna gå ut på samråd (då man kan ta del av dem och tycka till om dem) under våren 2018. Går allt enligt tidplan för dessa tre detaljplaner kan de antas i Kommunfullmäktige 2019.

Station Järntorget

Det planeras för en linbanestation vid Järntorget, väster om Folkets Hus (som en del av en ny byggnad där). För placering av linbanestationen vid Järntorget tar vi hänsyn till nuvarande trafiksituation, Götatunneln och dess av- och påfarter, verksamheterna i Folkets Hus, närheten till övrig kollektivtrafik och möjligheten att bygga närmaste tornet inom kajkanten.

Station Lindholmen

Stationen planeras vid rondellen strax väster om nuvarande busshållplats och Lindholmen Science Park (i slutet av Lindholmsallén). För placering av linbanestationen vid Lindholmen tar vi hänsyn till nuvarande trafiksituation, boende, pågående stadsutvecklingsprogramarbete och framtida tänkt trafiksituation med spårväg både i Lindholmsallén och i en Lindholmsförbindelse (tunnel eller bro). Bygget av linbanestationen förutsätter att ett parkeringshus rivs.

Station Västra Ramberget

Här planerar vi för ett läge strax väster om rondellen Inlandsgatan/Gropegårdgatan. För placering av linbanestationen vid Västra Ramberget behöver vi ta hänsyn till skyddad naturmiljö (Ramberget), framtida tänkt exploatering (Campus Lundby) samt linbanelinans fortsatta sträckning förbi närliggande byggnader.

Station Wieselgrensplatsen

Här planerar vi för en station i direkt anslutning till spårvagnshållplatsen. För placering av linbanestationen vid Wieselgrensplatsen tar vi hänsyn till nuvarande spårdragning, framtida tänkt trafiksituation med spårväg i markplan i ett stråk söder om det nuvarande (enligt pågående programarbete) samt linbanelinans fortsatta sträckning förbi närliggande byggnader.

Finns det planer på fler stadslinbanor?

Ja det finns planer på ytterligare två linjer, dock inväntar vi erfarenheter från den första planerade linjen innan ytterligare åtgärdsvalsstudier eller liknande startas för nya linjer.

Linbana Backa-Bäckebo-Hjällbo-Kortedala (gul linje) är nästa linbanesträckning på ritbordet. Genom linbanans egenskap att överbrygga barriärer har stråket mellan Selma Lagerlöfs Torg-Bäckebo-Hjällbo-Kortedala identifierats som intressant för en koppling.

Länken skulle innebära att en tvärförbindelse uppstår i ett läge som inte tidigare varit aktuellt på grund av de svåra topografiska förhållandena och nödvändigheten att korsna väg, järnväg och älv. Att på detta sätt skapa helt nya resmöjligheter med förbättrad tillgänglighet som följd kan stärka platserna längs stråket och öka möjligheterna till förtätning med bostäder och verksamheter. Att ta sig från Kortedala till norra Backa i morgontrafiken tar idag 41 minuter, men med linbanan skulle det ta 16 minuter. Den här linbanesträckningen bedöms preliminärt ha en likvärdig investerings- och driftskostnad, som linbanan mellan Wieselgrensplatsen och Järntorget.

Linbana Svingeln–Gullbergsvass–Ringön–Brunnsbo (brun linje) Den här linbanan skulle kunna bli aktuell i ett senare skede när Gullbergsvass och eventuellt Ringön har exploaterats. Den här linbanesträckningen bedöms preliminärt ha en likvärdig investerings- och driftskostnad som linbanan mellan Wieselgrensplatsen och Järntorget.